

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ocak 2016 • No:94

İŞÇİLER NASIL ALDATILIYOR?

Asgari ücret gerçekten 1300 lira mı? Yapılan zam nasıl geri alınıyor? Kıdem tazminatı nasıl bir fona aktarılmak isteniyor? Asgari ücrete AGİ dahil edilerek asgari ücret yüksek gösteriliyor. İşsizlik Sigortası Fonu patronlara peşkeş çekiliyor. Taşeronluk kaldırılmıyor, daha da yaygınlaştırılıyor. Özel istihdam büroları adı altında kölelik büroları kurulmak isteniyor. İşgücü maliyetleri daha da düşürülüyor.

Asgari ücrete beklenen zam yapıldı ve böylece asgari ücret ilk kez 300 lira zamlanmış oldu. Şimdi hükümet asgari ücreti 1300 lira yaptığını söyleyerek övünüyor. Peki, gerçekten de asgari ücret 1300 lira mı? Hayır, değil. Aslında patron-hükümet işbirliği temelinde bir oyun oynandı ve işçilerin gözü boyandı. Gelin işçilerin nasıl aldatıldığına birlikte bakalım.

Birincisi: Patronlar ve hükümet asgari ücretin net 1300 lira olduğunu söylüyor. Yalan! Yalan, çünkü Asgari Geçim İndirimi (AGİ) de asgari ücrete dâhil ediyorlar. Oysa AGİ işçilerin bir yıl boyunca ödediği vergilerin bir kısmının devlet tarafından iade edilmesidir. Devlet, bunu doğrudan işçilere vermek yerine işverenlere veriyor ve

onlar da işçilere. Ancak asgari ücreti olduğundan yüksek göstermek ve işçilerin gözünü boyamak isteyen hükümet ve patronlar, AGİ'yi asgari ücrete dâhil ediyorlar. Böylece zaten işçinin olan parayla asgari ücreti şişirmiş oluyorlar. Yeni yılda 123 liraya çıkacak olan AGİ'yi 1300 liradan düşüğümüzde, gerçekte asgari ücretin 1177 lira olduğunu görürüz. Evet, **asgari ücret 1300 lira değil 1177 liradır.**

İkincisi: Seçimleri kazanmak için asgari ücrete 300 lira zam vaadinde bulunan AKP, bunu verdiği gibi geri alıyor. Normalde her sene asgari ücretle birlikte vergi dilimleri de yeniden belirleniyor. Ancak bu sene vergi dilimleri yükseltilmeyerek düşük tutuldu. Şu an geçerli olan vergi

dilimlerine göre, 12 bin 600 liraya kadar yüzde 15 vergi kesilirken, 12 bin 600 lira ilâ 30 bin lira arası içinse yüzde 20 vergi kesiliyor. Ekimle birlikte işçinin elde edeceği toplam gelir 12 bin 600 lirayı aşmış olacak ve **asgari ücret yüzde 20'lik vergi dilimi içine girecek**. Böylece asgari ücrete yapılan 300 liralık zammın bir bölümü vergi adı altında geri alınacak.

Üçüncüsü: Patronlar, 300 liralık zamla birlikte işçilik maliyetinin çok yükseldiğini iddia ediyorlar. Bu da yalan! Çünkü **Türkiye işçilik maliyetinin en ucuz olduğu ülkelerden biridir**. Üstelik hükümetin amacı Türkiye'yi aynı Çin gibi ucuz işgücü cennetine dönüştürmektir. Yıllar boyunca yüzde 3'lük zamla asgari ücret düşük tutulmuş ve tüm işçi ücretleri baskılanmıştır. Hayat pahalılığı artarken, ücretler yerinde saymaya devam etmiştir. İşçilik maliyetleri son derece ucuz olmasına rağmen, hükümet, 300 liralık zammın 100 lirasını hazineden karşılayacağını açıkladı. Üstelik patronlara yapılan kıyak bununla da sınırlı değil. Uzun bir süredir SGK işveren payının yüzde 5'ini devlet karşılamaktadır. Burada, **İşsizlik Sigortası Fonu'nu patronlara peşkeş çeken yasanın 2020'ye kadar uzatıldığını** da ekleyelim. 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınların sigorta primlerinin yüzde 20,5'lik kısmı işsizlik fonundan karşılanıyor. Yani işçinin parası, bu yolla patronlara aktarılıyor.

Dördüncüsü: Daha asgari ücret işçilerin cebine girmeden pek çok ürüne zam yapıldı. Böylece **asgari ücret hayat pahalılığı karşısında şimdiden erimiş oldu**. Üstelik önümüzdeki günlerde zamlar devam edecek ve vergiler daha da arttırılacak. Devletin kasasına giren vergiler büyük ölçüde işçi-emekçilerden kesiliyor. Son 30 yılda KDV ve ÖTV vergileri durmaksızın arttı, artıyor. Hükümet, KDV ve ÖTV gibi dolaylı vergileri arttırarak işçi-emekçileri soyuyor. Öylesine mantıksız bir düzende yaşıyoruz ki, meselâ milyar dolarlara hükmeden patronlar da, asgari ücretli işçi de peynire aynı oranda vergi veriyor. Tüm zenginliği üreten işçiler sefalet koşullarında yaşarken, patronlar ve onların aileleri aşırı lüks bir yaşam sürüyorlar. Sonra da kalkıp "eşitlik var" diyorlar. 300 liralık zammı işçiye çok görüyorlar. "Bu zammı verirsek batarız" diyerek ortalığı velveleye veriyorlar. Hükümet ise İşsizlik Fonunu ve büyük kısmı işçi-emekçilerden kesilen vergileri patronlara peşkeş çekiyor! Alın size eşitlik, alın size adalet!

Anlaşılabacağı üzere işçi kardeşler, **asgari ücret bir kez daha sefalet ücreti olarak kalmıştır**. Nitekim TÜİK bile asgari ücretin net 1600 lira olması gerektiğini açıkladı. İşçi sendikalarına göre ise dört kişilik bir ailenin açlık sınırında yaşayabilmesi için 1400, yoksulluk sınırında yaşayabilmesi içinse 4500 lira gereklidir. Bunun anlamı şu-

dur: Milyonlarca işçi yalnızca karnını doyurmakta ve tıpkı bir yük hayvanı gibi yaşamaktadır. İşçiler emek harcıyor, üretiyor ama aç ve yoksul kalıyor. Durum bu olmasına rağmen, "ekonomi büyüyor, Türkiye büyüyor" denerek bizi gurur duymaya çağırıyorlar. Bunlarda utanıp sıkılma da yok!

Bir taraftan işçileri yoksulluğa mahkûm ederken, öte taraftan da işçilerin tüm haklarına saldırıyorlar. Bilindiği gibi, uzun bir süredir **kıdem tazminatı** bir fona devredilerek ortadan kaldırılmak isteniyor. Nitekim hükümet bu yönde yeniden атаğa geçmiş durumda. Kıdem tazminatının kaldırılmasının iki anlamı var: **İşgücü maliyetleri ucuzlayacak ve patronlar istedikleri zaman istedikleri işçiyi işten atabilecekler**. Hükümet, "işçilerin çoğu kıdem tazminatı alamıyor, fonla birlikte tüm işçiler tazminat alacak" diyor. Külliyan yalan! Bir kere fonla bir-

likte işçinin kıdem tazminatı 30 gün üzerinden değil 15 gün üzerinden hesaplanacak. İşçi fonda biriken parasını alabilmek için 10 yıl beklemek zorunda kalacak. İşçiyi düşünmek işte böyle oluyor! Eğer hükümet gerçekten de tüm işçilerin kıdem tazminatı almasını istiyorsa, bunun çok basit bir yolu var. Birincisi, **hükümet taşeronluğu yasaklamalıdır**. Zira kıdem tazminatı alamayan işçiler çoğunlukla taşeron işçileridir. İkincisi, **kıdem tazminatı ödenmeyen işçinin tazminatını devlet karşılasın ve daha sonra patronlardan tahsil etsin!**

Hükümet programına göre tehlikede olan sadece kıdem tazminatı değil. Önümüzdeki dönemde **taşeronluk** daha da yaygınlaştırılacak. Ayrıca işçilerin kiralanmasının, adeta bir köle gibi alınıp satılmalarının önünü açacak **Özel İstihdam Büroları** da yasalaştırılmak isteniyor. Özetle, kıdem tazminatının kaldırıldığı, işçilerin hiçbir iş güvencesinin olmadığı, taşeron, esnek ve kısa süreli sözleşmenin daha da yaygınlaştığı, işçilerin kiralanmasının önünün açıldığı, alabildiğine **ucuz bir işgücü piyasası** yaratılmak isteniyor.

Kardeşler, açık ki bizlerin çıkarlarıyla patronların ve onlara hizmet eden hükümetlerin çıkarı bir olamaz. Onlar bizim derdimize deva olamazlar. Bizler üretenler sınıfıyız, bizler işçi sınıfıyız. **Yalnızca kendi gücümüze güvenebiliriz**. Biz üreteniz ve bu güç bizde var. Ancak bu gücümüzü kullanabilmek için bir araya gelmeli, birleşmeli, bilinçlenmeli ve haklarımız için mücadele vermeliyiz! Üreten ve alinteri akıtan işçiler olarak çok daha iyi bir yaşamı hak ediyoruz. ■

Dünyanın En Büyük Gücü: İşçi Sınıfı

Bütün ülkelerde sayıları her geçen gün artan biricik kesim işçi sınıfıdır. Ülkeleri, dinleri, renkleri, dilleri ne olursa olsun emek-gücünü satarak yaşayan toplumsal güç işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı ekonominin yani üretimin temelini oluşturuyor. İşçi sınıfı dünyadaki tüm zenginliği üreten bir sınıftır. İşçiler birkaç gün çalışmasa hayat durur. İşçiler ve onların aileleri, yani emekçiler dünya genelinde toplumun ezici çoğunluğunu oluştururlar. Üretimden gelen gücü ellerinde tutmalarına rağmen işçilerin çok önemli bir eksikliği bulunmaktadır: **Örgütsüzlük**.

Örgütsüzlük işçilerin çalışma koşullarından hayat koşullarına kadar belirleyici olmaktadır. Örneğin düşük ücretlerle uzun saatler boyu çalışmak, **her ay iş cinayetlerinde 150'den fazla işçinin hayatını kaybetmesi örgütsüzlüğün bir sonucudur**. Örgütsüzlüğün derin acılarını taşeronlaştırmada, esnek çalıştırmada veya işten atmalarda yaşamaktayız. Geçinmek için iki iş yapan, fazla mesailere kalan, kendilerini tüketen, sağlıklarından olan işçiler, birlik olmadıkları için tüm bunlara katlanıyorlar. Örgütsüzlük işçi ailelerini sosyal ve psikolojik olarak da etkilemektedir.

İşçi sınıfının örgütlenmesinin önüne nice engel ve yasaklar koyanlar sermaye sınıfıdır. Hiçbir patron çalıştırdığı işçilerin bilinçli ve örgütlü olmasını istemez. Hiçbir kapitalist "ayakların baş olmasını" istemez. Sermaye sahipleri işçileri bölmek, parçalamak ve kendilerine muhtaç halde yönetmek isterler. **Birlikte hareket etmeyen işçiler, kapitalistlerin dediklerini yapmaya mecbur kalır**.

İşçilerin birlik olmadığı, örgütlenmediği bir ülkede örneğin emeklilik yaşı 65'lere kadar çıkartılır. Sağlık ve eğitim gibi haklar paralı hale getirilir. Grevler yasaklanır. Sendikalaşmak isteyen işçiler kapı önüne konulur. Enflasyon ve hayat pahalılığı işçi ücretlerini değersiz kılar. Teşvikler ve fonlar patronlara aktarılırken, işçilere sürekli kemer sıkma politikaları dayatılır.

Kapitalist dünyada ülkeleri siyasi ve ekonomik olarak yöneten güç sermayedir. Sermaye sınıfı örgütlü ve bilinçlidir. Bu dünyada işçilerin yönetimde herhangi bir söz hakkı gerçekte yoktur. Fabrikaların, bankaların, toprakların sahibi egemenlerdir. Bu mülk sahipleri işçi sınıfını asgari ücrete ve ağır çalışma koşullarına mahkûm etmiştir. Böylece dünya nüfusu iki büyük toplumsal kampa bölünmüş olur. Bir yanda sayıları milyarları bulan ve sefalet koşullarına itilen işçiler, diğer yanda nüfus içindeki oranı yüzde biri dahi bulmayan, lüks ve sefalet koşullarında yaşayan sermaye sınıfı. Üstelik işçilerin çalışma koşulları kapitalistler arasındaki rekabet gerekece gösterilerek her

Birliksek, bilinçliyse her şeyiz, yoksa hiçbir şey. İşte işçilerin temel fikri bu düşünce olmalıdır. Fabrikada, ülke ve dünya çapında işçiler olarak birlik olmamızın, örgütlenmemizin zemini, yol ve yöntemleri mevcuttur. Başka bir çare ve yol da yoktur. Hak ve çıkarlarımızı ifade eden ortak talepler etrafında birleşmeliyiz.

geçen gün daha da zorlaştırılır. Yani üretim temposu arttırılır, maliyetler kısılır, ücretler aşağıya çekilir.

Türkiye'de işçiler 1960 ile 1980 arasında sendikal ve siyasi anlamda önemli bir örgütlenme seferberliğine girişmişlerdi. Örgütlülüğü çeşitlenip güçlenen işçiler; sosyal haklarda, ücretlerde, sendikalaşma oranlarında önemli bir yükselişe girmişlerdi. Fakat bu önemli birikim darbe ve yasaklarla yok edildi. **1980 yılından günümüze kadar işçilerin sahip olduğu ekonomik, demokratik ve siyasi haklar yok edildi**. 35 yıllık dönemin sonucunda işçi sınıfı örgütsüzlüğün çok ama çok ağır bir faturasını ödemektedir.

İşçi sınıfı birlik olmadıkça koca bir hiçtir. **İşçi sınıfı birliğini kaybettiğe, yani örgütsüzleştikçe sendikaları sermaye partilerinin arka bahçesi olur**. İşçi sınıfı örgütsüzleştikçe kıdem tazminatı elinden alınır. Dayanışma grevi, siyasi amaçlı grev bir lüks gibi algılanır. Kısacası bugünün işçilerinin büyük çoğunluğu örgütsüzlüğe itildikçe ikramiye, sendika, ücret, sigorta, tazminat ve emeklilik hakkı gibi geçmişte mücadeleyle kazanılmış hakların büyük çoğunluğu patronların iyiniyetine, insafına terk edilir. Kâr hırsı ve rekabet iyi niyeti de insafı da ezer, yok eder.

Birliksek, bilinçliyse her şeyiz, yoksa hiçbir şey. İşte işçilerin temel fikri bu düşünce olmalıdır. Fabrikada, ülke ve dünya çapında işçiler olarak birlik olmamızın, örgütlenmemizin zemini, yol ve yöntemleri mevcuttur. Başka bir çare ve yol da yoktur. Hak ve çıkarlarımızı ifade eden ortak talepler etrafında birleşmeliyiz. Birleşmek zorundayız, çünkü kendimizin ve ailelerimizin, dünyamızın geleceğini patronların kâr hırsına kurban edemeyiz. ■

Doğum ve Emzirme İzinleri Uzatılsın

Hem çalışmak hem de çocuk sahibi olmak bir kadın için en doğal haktır. Fakat bu yasalar ve çalışma koşulları altında biz işçi kadınlara dayatılan “ya çalışmayacaksın aç kalacaksın ya da çocuk sahibi olmayacaksın” oluyor.

İşçi kadınlar çocuklarını mutlu olmaları, sağlıklı bir yaşam sürmeleri ümidiyle dünyaya getiriyorlar. Ancak işçi aileleri çocuk sahibi olmaya karar verdikleri andan itibaren sorunlar, sıkıntılar ardı ardına geliyor.

Doğum ve emzirme izni hakkını vermek patronların işine gelmediği için daha işe alırken kadın işçilere çocuk sahibi olmayı düşünüp düşünmedikleri sorulur. İşçi kadınlar çoğunlukla işten atılma kaygısıyla bir müddet hamileliklerini gizlerler. Bazen usanıp işten ayrılın diye hamile işçilerin çalışma şartları ağırlaştırılır, bazen işten atılırlar. Bebek beklerken işten atılmak ya da ayrılmak artan maddi külfeti karşılayamamak, çok zor duruma düşmek anlamına gelir.

Daha şanslı olup da işten atılmayanların yaşamı da hiç kolay değil. Kadın işçiler eve giren ekmeği bir nebze büyütebilmek için sabahın kör saatlerinde yola çıkıyorlar. Akşam geri döndüklerinde mesai bitmiyor. Çocukların bakımı, temizlik, yemek gibi işlere koyuluyorlar.

Bugün yürürlükteki yasaya göre işçi kadınların doğum öncesi ve sonrası toplam 4 ay doğum izni hakkı var. Hem annenin hem de bebeğin sağlığı için doğumdan 2 ay önce hamile kadının istirahat sürecine girmesi gerekir. Zaten yasada geçen bu iki aylık süre buna göre belirlenmiştir. Fakat doğumdan sonraki izin süresi de 2 ay. Ve bu süre annenin doğumun ardından kendini toparlaması, bebeği ile vakit geçirmesi için çok kısa. Bu nedenle çalışan hamile kadınlar çalışabildikleri son ana kadar çalışıyorlar. Doğum öncesi iznin bir kısmını kullanmayarak doğum sonrasına bırakmak, bebekleriyle geçirecekleri süreyi uzatmak istiyorlar. Bu da kadının hem daha zor bir hamilelik ve daha riskli bir doğum geçirmesine hem de bebek için olumsuzluklara neden oluyor.

Bebeğin ilk 6 ay anne sütüyle beslenmesi gerekiyor. Ayrıca çocukların 2 yaşına kadar gıda yanında anne sütü de almasının en uygun beslenme biçimi olduğu söyleniyor. Peki, işçi kadınlara bunu yapma imkânı sağlanıyor mu? Elbette hayır! Hükümetin çok çocuk doğurmaya teş-

vik ettiği kadınların sorunları patronların ve hükümetin umurunda bile değil. Genellikle emzirme izinleri günlük 1,5 saatlik sürenin 1 güne toplanması ya da 1,5 saat erken çıkma veya geç gelme şeklinde kullanılıyor. Yani her durumda anne bebeğin ihtiyacı olan zamanda, ihtiyacı kadar ve uygun şekilde bebeği emziremiyor. İşyerinde pompalarla sütünü sağıyor. Bu, emzirme odalarının olmadığı, tuvaletlerin kilitlendiği, tuvalet ihtiyacı için işçilerin zor izin aldığı işyerlerinde hiç de kolay olmuyor. Şeflerin, müdürlerin işin başından ayrılan işçiye uyguladığı baskı ve hijyen sorunlarıyla dolu tuvaletlerde sütünü sağlamak zorunda bırakılmak annenin de bebeğin de sağlığına aykırıdır. Doğum ve emzirme izinlerinin bu kadar kısa olması hem anneye hem de bebeğe eziyet etmek ve işçi ailesini bu sorunlarla baş başa bırakmaktan başka bir şey değil.

AKP hükümeti, bugünlerde işçi kadınlara doğum sonrası 24 ay ücretsiz izin ve 2-6 ay arası yarım gün çalışma “hakkı” vereceğini söylüyor. Asgari ücretin aylık sınırının altında olduğu bir ülkede ücretsiz izin “hak” değil cezadır. Üstelik işverenler bu “hakkın” uygulanmasına rıza göstermeyecek, kadın işçi çalıştırmamayı yeğleyeceklerdir. Yarı zamanlı çalışma hakkı ise tamamen AKP hükümetinin çalışma hayatında yaygınlaştırmaya çalıştığı esnek çalışma saldırısının bir parçasıdır ve bunun da emekçi kadınların ihtiyaçlarıyla uyuşur bir yanı yoktur. Hem çalışmak hem de çocuk sahibi olmak bir kadın için en doğal haktır. Fakat bu yasalar ve çalışma koşulları altında biz işçi kadınlara dayatılan “ya çalışmayacaksın aç kalacaksın ya da çocuk sahibi olmayacaksın” oluyor.

UİD-DER Kadın Komitesi, bunun böyle gitmek zorunda olmadığını söylüyor ve harekete geçiyor. Kendi sorunlarımızı ancak kendimiz bir araya gelirsek çözebiliriz diyor. **“Emekçi Kadınlar Mücadeleye!”** başlığıyla bir kampanya başlatan UİD-DER Kadın Komitesi, “Kadına Şiddete Hayır, Her İşyerine Kres, Doğum İzni Uzatılsın, Gece Vardiyaları Yasaklansın” taleplerini yükseltiyor. Emekçi kadınların bu kampanyayı en geniş ölçekte örgütlemeye girişmesi, doğum ve emzirme izinlerinin uzatılması için büyük önem taşıyor. Daha iyi çalışma şartları ve daha iyi yaşam koşulları için bu talepleri işyerlerimize, sendikalarımıza taşımamız ve UİD-DER Kadın Komitesinin çalışmalarını büyütmemiz. ■

Renault işçileri ek zam için eylem yaptı

Metal sektöründeki mücadeleyi başlatan ve o süreçte birliğini koruyabilen Renault işçileri, asgari ücrete 300 lira zam yapılmasının ardından ek zam talebiyle eylemler gerçekleştiriyorlar. Asgari ücret zammıyla birlikte 10 yıllık işçilerin bile ücretlerinin asgari ücret düzeyinde kaldığına dikkat çeken işçiler, vardiya çıkışlarında “farklar hakımız söke söke alırız” sloganı ve ıslıklarla taleplerini dile getiriyorlar. Renault işçileri, ücreti düşük olan işçilerin ücretlerinin yükselmesine itiraz etmediklerini, artışı yetersiz bulduklarını, metal işkolunda bir iyileştirme yapılması gerektiğini ifade ediyorlar. İşçiler hükümetin de artış konusunda isteksiz olduğunu, ücretlerle birlikte emeklilik ücretlerinin de artmasını istemediğini söylüyorlar. Bu nedenle “taleplerimiz için kararlı bir mücadele yürütmeliyiz” diyorlar. Renault işçileri sendikaları Birleşik Metal-İş’in de talepleri doğrultusunda harekete geçmesini bekliyorlar.

SCA Yıldız’da işçiler grevde

Gebze’de bulunan SCA Yıldız Kâğıt ve Kişisel Bakım Ürünleri fabrikasında, üç buçuk yıllık örgütlenme sürecinin ardından DİSK/Tümka-İş’e üye olan işçiler, patronun toplu sözleşme sürecinde hiçbir şekilde anlaşmayacağını ve sendikayı tanımayacağını ilan etmesi üzerine greve çıkma kararı aldılar. Fabrika yönetiminin baskılarına, yıldırma, istifaya zorlama girişimlerine, baş temsilciyi işten atmasına rağmen örgütlenme süreçlerini tamamlayan işçiler, tepkilerini vardiya giriş ve çıkışlarında alkış ve sloganlarla gösterdiler. Patron, grev oylamasında “hayır” oyu kullanmaları için Ülker fabrikasından işçi getirip SCA’da çalışıyor gibi göstermesine rağmen, kurulan sandıktan grev kararı çıktı. İstediklerini elde edemeyen SCA yönetimi bu defa ailelerin üzerine baskı kurarak işçilerin greve çıkmasını engellemeye çalıştı. Tüm ayak oyunlarına rağmen işçiler 23 Aralıkta greve çıktılar.

SCA işçilerine UİD-DER’li işçiler dayanışma ziyaretlerinde bulunuyor. Deneyimlerini paylaşan SCA işçileri,

sendikalaşmaya başlamalarıyla birlikte sosyal haklarının verilmeye başladığını, fabrikanın ortağı durumundaki Ülker’in grevin medya üzerinden duyulmasına engel olduğunu, Hak-İş’e üye olmaya zorlandıklarını, ailelerine grevi karalayan mektuplar gönderildiğini anlattılar. SCA işçileri, patronun tüm gayretlerine rağmen, sendikalarına sahip çıkacaklarını, ailelerin yanlarında olduğunu, dayanışmayı grevle öğrendiklerini ifade ediyorlar. Bir SCA işçisi, sendika hakkındaki görüşlerini şöyle anlatıyor: “Sendikalardan kimse korkmasın. Bütün işçilerin sendikalı olmasını istiyorum. Patronların inisiyatifinde olmak çok kötü, bir hakkı verirlirse alıyorsun. Sendika yokken biz işçilerin çektiği çile, ıstırap, zorluk ve cefayı gördük. Sendika iyi bir şey herkese tavsiye ediyorum.”

Şişecam işçileri Beykoz’da direnişte

Mersin’de Paşabahçe’de ve Anadolu Cam fabrikalarında işten çıkarmalara karşı direnişe geçen cam işçilerinin mücadelesi Kasım ayından bu yana devam ediyor. Yaklaşık 200 işçinin işten çıkarılacağını duyurulması üzerine sendika fabrika yönetimiyle görüşmüş, emekliliği gelmiş işçilerin teşvik primi ödenerek işten çıkarılması konusunda uzlaşmaya varılmıştı. Ancak işten çıkarılan 165 işçi arasında emekliliği gelmemiş işçiler de vardı. Anlaşmaya tepki gösteren 36 işçi istifa dilekçelerini imzalamadı. Bu işçilerden 18’i bütün haklarıyla işe geri dönmek için direnişi sürdürme kararı aldı. Üyesi oldukları Kristal-İş Sendikası’nın direnişe sahip çıkmaması üzerine işçiler Mersin’deki direnişlerinde 20 Aralıkta açlık grevine başladılar ve eylemlerini sendikanın Beykoz’daki genel merkezine taşıdılar. 23 Aralıktan bu yana Beykoz’da açlık grevlerini sürdüren cam işçileri, Paşabahçe direnişlerini yaşamış Beykoz halkının da desteğini görüyor. Sendika yönetimi işçilerin “evimiz” dediği sendika binasında direnişlerini sürdürmelerine izin vermedi, özel güvenlik ve polisi kullanarak işçileri dışarı attı. Direnişçi işçiler, 30 Aralıktan bu yana, sendika binası önünde, Beykoz halkının sağladığı midibüste barınarak mücadelelerini sürdürüyorlar. İşçiler,

sendikaya olan tepkilerini yürüyüş ve basın açıklamalarıyla dile getiriyorlar.

Antep'te stadyum inşaatı işçileri alacakları için eylemde

Arena Stadyumu inşaatında çalışan yaklaşık 70 işçi, ücretlerinin 3 aydır ödenmemesine iş bırakıp eylem yaparak tepki gösterdi. Basın mensuplarının polis tarafından eylem yaptıkları inşaat alanına alınmaması üzerine işçiler eylemlerine büyükşehir belediyesi önünde devam ettiler. Verilen sözlere rağmen ücretlerinin ödenmediğini ifade eden işçiler, "Birçok arkadaşımız şantiyeden buraya yürüyerek geldi. Gerekirse bu yağmur altında sabaha kadar bekleyeceğiz. Bir yetkilinin gelip bizimle iletişime geçmesini istiyoruz. Hakkımızın tarafımıza verilmesini istiyoruz" dediler.

İzmir Aliğa'da iş bırakma eylemi

İzmir Aliğa'da Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Star Rafineri'nin taşeronluğunu yapan İlk İnşaat'ın imalathanesinde çalışan 120 işçi, çay molalarının kaldırılmak istenmesi üzerine 12 Ocakta iş bıraktı. İşçiler 15'er dakikalık iki çay molasının saat ücretlerinin kesilmemesini ve asgari ücrete yapılan zam farklarını talep ediyorlar. İşçiler patronun işten çıkarma tehditlerine rağmen mesai bitimine kadar fabrikadan ayrılmayarak eylemlerine devam ettiler. İşçilerin hakları için yaptığı eyleme tahammül edemeyen İlk İnşaat patronu, 13 Ocak sabahı işten atma saldırısına girişti. Ücret alacaklarını hesaplayan işçiler, son yatırılan ücretlerinde geçmişe dönük kesintiler olduğunu gördüler. Hem yarım saatlik çay molaları, hem de yılbaşı izninin ücretlerinden kesildiğini fark eden işçiler, yapılan haksızlığa tepki gösterdiler. Patronun fabrika önüne jandarmayı çağırması da işçilerin tepkisine neden oldu. İşçiler, "hakkımızı kuruşu kuruşuna alacağız" sözleriyle haklarını takipçisi olacaklarını dile getirdiler.

İşten atmalar yayılıyor

Birçok kentte çeşitli fabrikalarda ve belediyelerde

çalışan çok sayıda işçi işten çıkarıldı. Çorum Olmuksan Kâğıt Fabrikasında çalışan 62 işçi, 31 Aralıkta işten çıkarıldı. Taşeron firmayla fabrika yönetimi arasındaki sözleşmenin iptal edilmesi üzerine, haklarını korumak için Selüloz-İş'e üye olan işçiler işten çıkarıldıklarını ifade ediyorlar. Olmuksan işçileri 4 Ocakta fabrika önünde direnişe geçtiler.

Tekirdağ Lüleburgaz'da faaliyet gösteren EGO'da 28 işçi "kanun dışı grev" yaptıkları gerekçesiyle tazminatsız işten çıkarıldı. EGO işçileri 25 Aralıkta 1 haftalık izne çıkarıldı. Bir gün sonra 28 işçiye cep telefonlarına atılan mesajlarla işten çıkarıldıkları bildirildi. İşten çıkarmalara karşı izin dönüşlerinde fabrikada iş bırakma eylemi gerçekleştirildi. Fabrika yönetimi işçilerin eylemine karşı gece vardiyasını iptal etti, elektriği ve suyu kesti. İşten çıkarmalara karşı tepki gösteren işçileri jandarma zoruyla çıkarmakla tehdit eden patron, eylemin yasadışı olduğunu iddia ederek işçileri yıldırıma çalıştı. Patron Birleşik Metal-İş Trakya Şube yöneticilerinin görüşme talebine yanıt vermedi. İşçilerin eylemi sendikanın isteği üzerine sona erdi. İşbaşı yapılmasının ardından 7 işçi daha işten çıkarıldı.

Niğde'de BİRKO Halı ve İplik Fabrikasında "ihracatın ve iç piyasanın daralması, makinelerin eskimesi" gerekçesiyle 116 işçi işten çıkarıldı. Öz İplik-İş Sendikasının örgütlü olduğu fabrikanın işçileri, patronun hükümetten teşvik aldığını, buna rağmen işçi çıkardığını ifade ediyorlar.

AKP'li Küçükçekmece Belediyesi'nde taşeron firmaya bağlı olarak çalışan 300'den fazla işçiye, 5 Ocakta işten çıkarıldıkları bildirildi. Sigortalarını kontrol eden işçiler, sigorta çıkışlarının 31 Aralıkta yapıldığını öğrendiler. Aralarında 10-12 yıl çalışmış olanların da bulunduğu işçiler, 5 gün boyunca sigortasız çalıştırıldıklarını öğrendiler. AKP'nin seçim çalışmalarına katılan bir işçi yaşadığı hayal kırıklığını şu sözlerle ifade etti: "Ben AKP için seçim çalışmalarında sabah saat 05.00'da direklerle bayrak astım. Çocuğum hastaydı ama seçim çalışmalarına katıldım. AKP belediyesi bunu kendi işçisine nasıl yapar!" Oysa gerçek şu ki AKP işçilere değil patronlara hizmet eden bir partidir. ■

Sizin Sırça Köşkünüz Yok mu?

Bir zamanlar boş gezmeyi iş yapmaktan çok seven üç arkadaş varmış. Bugünden yarına geçinmek, gittikleri yerlerin birinden yüz bulsalar beşinden kovulmak canlarına tak demiş. Alın teriyle kazanıp gönül rahatlığıyla yemeyi de gözleri kesmemiş. Bir gün içlerinden birinin aklına yaman bir fikir gelmiş. Arkadaşlarını peşine takmış, bir memlekete doğru yola çıkmışlar. Elebaşı, arkadaşlarına şehre varınca nasıl davranacaklarını anlatmış. Üç kafadar şehre varmışlar. Bu şehirde herkes çalışır, elinden geleni yaparmış. Herkes eşit ve kardeşçe yaşar, kimse açgözlülük etmezmiş. İnsanlar kavgasız dövüşsüz, efendisiz uşaksız yaşar giderlermiş. Sorunlarını aralarından seçtikleri olgun, güngörmüş kişiler çözermiş. Gündelik işleri, hizmetleri görmek için seçilenler zorbalık etmezlermiş. Bu güzel memleketin insanları mutlu bir yaşam sürerlermiş.

Ama üç kafadarın şehre gelmesiyle bu mutlu yaşamı sona ermiş. Üç kafadar şehre gelir gelmez başlamışlar sokaklarda, pazarlarda dolaşıp insanlara “sırça köşk nerededir?” diye sormaya. Kimse sırça köşkün ne olduğunu bilememiş. “Allah Allah burası ne acayip memleket” demiş üç arkadaş ve çok şaşırılmış gibi yapmışlar. Niye şaşırıldıklarını soranlara “yahu sizin memleketin sırça köşkü yok mu?” diye sormuşlar. “Aman yarabbi daha sırça köşkün ne olduğunu bilmiyorlar, durulur mu böyle memlekette” diye diye şehrin halkını iyice meraka düşürmüşler. Olay öyle büyümüş ki halk toplanmış. “Anlatın bakalım sırça köşk neymiş, çok lüzumlu bir şeyse biz de yaparız” demişler kafadarlara. Üç arkadaş sırça köşkün ne olduğunu ahaliye ballandıra ballandıra anlatmış. Ahali kendi arasında anlaşılıp sırça köşk yapmaya karar vermiş. Üç kafadarın elebaşı “öyle kolay değil sırça köşk yapmak, masraf ister, malzeme ister, işçi ister” demiş. Başka memleketlerden aşağı kalmak istemeyen şehir halkı bunların hepsine tamam demiş. Hesaplar, planlar, işbölümü yapılmış. Sırça köşkün inşaatı başlamış.

İlk kat tamam olunca üç kafadar içine yerleşmişler. Halka “şanınıza layık bir köşk olması lazım, şimdi burayı muhafaza etmek ve büyütme için işçileri, yiyeceği, malzemeleri arttırın, daha çok çalışın, biz her işinize bakacağız” demişler. Sırça köşkümler oldu diye sevinen halk daha çok çalışmış. Bir kat daha çıkılınca üç ahbap oraya yerleşmişler, hizmetlerine daha çok adam almışlar. Hem kendileri hem de hizmetlerine bakanlar için halktan daha çok fedakârlık istemişler. Sırça köşk yükseldikçe kafadardlar daha üst katlara çıkmış, köşkün işleri de işleri görenler de artmış. O boğazları doyurmak için çalışan halk tükenmiş. Vergilerin yükünü çekemez olmuş. Tepki gösterenlere, onca şatafata, onca odaya, onca aylağa ne gerek var diye soranlara türlü gerekçeler anlatılmış. Kafadardlar “sayemizde sırça köşkünüz oldu” demişler. İnsanları ikna

edip geri göndermişler. Ama halkta da artık sırça köşktekileri doyuracak takat kalmamış. O zaman sırça köşkün adamları gelip herkesin yiyeceğini, giyeceğini zorla almışlar. Ayak direyenleri götürüp sırça köşkün zindan gibi bodrumuna atmışlar. Halk arasında sırça köşkün çok güçlü ve yıkılmaz olduğu, direnmenin nafiye olduğu düşüncesini yaymışlar.

Halk açlıktan kırılmış ama sırça köşkün gözü doymazmış. Son koyunları da alınınca halkın elinde bir şey kalmamış ve insanlar çok öfkelenmiş. Öfkeyi yatıştırmak isteyen elebaşı çıkmış sırça köşkün balkonuna halka seslenmiş. Halkın çok fedakârlık ettiğini ama diğer kentlerin hayran olduğu bir sırça köşke sahip olduklarını söyleyerek insanları avutmaya çalışmış. “Koyunların kelleleri size dağıtılacak” demiş. Kelleler dağıtılmış ama hiçbirinde beyin de dil de göz de yokmuş. Bunun nedenini soranlar çıkmış. Sırça köşkün sultanı haline gelen elebaşı, “beyin, dil, göz size lazım değil, ne bilirsiniz pişirmesini” demiş. Kalabalık içinden öfkelenen bir babayiğit “bize de böyle kafa lazım değil” diyerek kelleyi sırça köşke fırlatmış. Sırça köşkün camları şangırtılar içinde yere inmiş. Kalabalık bundan cesaret almış, kelleleri öfkeyle fırlatıp sırça köşkü tuzla buz etmiş. Üç kafadarı şehrin dışına kadar kovalayıp onlardan kurtulmuş. Şehrin halkı aldatılmanın acısını hiç unutmamış. Bir daha kimsenin tepelerine bir sırça köşk kurmasına izin vermemiş. İhtiyarlar gençlere “sakın sırça köşk kurmayın, kurulursa da yıkılmaz sanmayın” diye öğütler vermiş. Şehrin halkı eski mutlu yaşantısına geri dönmüş.

Sabahattin Ali, bu güzel masalı çocukları uyutmak için değil insanlar ders çıkarsın diye anlatmış. Sırça köşklere yaşayıp bize sefaleti reva görenler, “sizin itibarınız için hiçbir masraftan kaçınmıyoruz” diyenler bir düzen kurmuşlar. Ama o düzen yıkılmaz bir düzen değil. Yeter ki sırça köşklere inşa edenler yani işçiler birlik olsunlar ve beyinlerini, dillerini, gözlerini susturup kör etmek isteyenlere karşı mücadele etsinler. ■

İşçiler Grevlerle Haklarına Sahip Çıkıyorlar

İngiltere'de öğrenci hemşireler ve ebeler eğitim bursu hakkının gaspına karşı yürüdüler

Binlerce öğrenci hemşire ve ebe hükümetin eğitim burslarını krediye dönüştürme kararına karşı 9 Ocakta Londra'da bir yürüyüş gerçekleştirdi. Birçok sendika ve hemşirelik okulu (RCN), öğrencilerin burs hakkının ellerinden alınmasının "ezici bir darbe" olacağını belirtiyor. Sendika temsilcileri, muhalefet partileri ve RCN tarafından desteklenen stajyer öğrenciler ve ebeler, hükümete, "Ulusal Sağlık Hizmeti'ne (NHS) Dokunma!" mesajını iletiler.

"Burs ya da Parasızlık" kampanyası çerçevesinde yürüyüş gerçekleştiren öğrenciler, tüm burslu öğrencilere doktorların 10 Şubatta yapılacak yarım günlük iş bırakma eylemine katılma çağrısında bulundular. Öğrenciler açıklamalarında, hükümetin saldırılarına karşı çıkacaklarını ve ulusal sağlık hizmetlerinin geleceğini riske atmalarına izin vermeyeceklerini duyurdular.

Öğrenci hemşireler ve ebeler eğitim süresi boyunca geri ödemesiz 1000-4000 pound arasında değişen burs alıyor ve harç ücreti ödemiyorlar. Fakat 2017 Ağustosunda bunların gasp edileceği ve birçok öğrencinin binlerce pound borçla mezun olacağı söyleniyor. Yıl içerisinde mecliste görüşmeye başlanacak olan tasarıya karşı şimdiden 150 binden fazla insan internet üzerinden başlatılan "NHS Bursunu Koruyalım" adlı kampanyayı imzalamış durumda.

RCN Hemşirelik Öğrenci Konseyi Başkanı Sylvie Duval, bursun temel bir ekonomik destek olduğunu ve bunun öğrencilerin ellerinden alınmasının zaten sağlık çalışanları üzerinde artan baskının daha da artması anlamına geleceğini söyledi. Bu nedenle de NHS'nin, meslektaşlarının geleceği ve hastaların tedavisi konusunda derin bir endişe duyduklarını belirtti.

Pek çok ülkede olduğu gibi İngiltere'de de eğitim, sağlık gibi temel alanlarda kamu harcamaları kısılıyor, krizin bedeli emekçilere ödetilmek isteniyor. İşçiler ise, patronlar

için teşvikler veren, bankaları krizden kurtaran hükümetin saldırılarına karşı mücadele veriyorlar.

Şili'de bakır madeni işçileri grevde

11 Ocakta Şili'de işçiler, BHP Billiton Cerro Colorado bakır madeninde süresiz greve çıktılar. Geçen hafta ücret sözleşmeleri üzerine yapılan görüşmeler olumsuz sonuçlanınca sendikali işçiler grev kararı aldılar. Maden işçilerinin tamamı greve katılarak açık maden ocaklarında işi durdurdu.

İşçiler, madene gidiş yolu üzerinde bekliyorlar. 526 sendikali işçinin %73'ü şirket yönetimi tarafından sunulan teklifi reddetti. İşçiler %1 ücret artışı teklifine ve iş koşullarının kötüleştirilmek istenmesine karşı çıkıyorlar.

Endonezya'da grev

Endonezya'da Apple'ın yan sanayisi olan PT Amtek fabrikasında çalışan 2000 işçi 11 Ocakta greve çıktı. Fabrikanın giriş çıkışlarını engelleyen işçiler, fabrikanın güvenlik personeli tarafından uzaklaştırılmaya çalışıldı. Ancak işçiler, talepleri karşılanıncaya kadar fabrika kapısında oturacaklarını söylüyorlar. Grevi ay sonuna kadar sürdürmeyi planlayan işçiler, taleplerinin karşılanmaması durumunda grevi uzatacaklarını duyurdular.

İşçiler, Singapurlu şirketin isim değiştirdiğini duyurmasının ardından kendi durumlarının ne olacağı konusunda açıklama talep ettiler. Apple'ın yan sanayisi olan firma, grevin sonlandırılmaması durumunda hükümeti fabrikeyi Vietnam'a taşımakla tehdit ediyor.

Sendika, firmanın PT Amtek olan isminin Interplex

olarak 2015 Temmuzunda değiştirildiğini, ancak işçilere hiçbir açıklama yapılmadığını söylüyor. Yasaya göre firmanın isim değişikliğinden dolayı işten çıkarılma ya da kendi istekleriyle işten ayrılmaları durumunda işçiler, kıdem tazminatına hak kazanıyorlar. İşçiler, firma değişikliğine itiraz ediyor, kendilerinin işten çıkartılıp, tazminatlarının ödenmesini istiyor.

İşçiler, kendi talepleri için hükümetin hiçbir şey yapmadığını söylüyorlar. Şirketler isim değişikliği yaparak uluslararası pazarda bilinen markalar haline gelirken, işçiler kendi koşullarında hiçbir iyileştirme yapılmadığını ifade ediyorlar.

Belçika demiryolu işçileri greve çıktı

Demiryolu işçileri, 6 Ocakta hükümetin “reform” adı altında işçi haklarına saldırma planlarına karşı greve çıktılar. Hükümet demiryollarını modernize edeceğini ve sektörü daha etkin hale getireceğini açıklamıştı. Ancak amaç işçilerin kazanılmış haklarını ortadan kaldırmak.

CSC-Transcom ve CGSP-Cheminots sendikaları, hükümetin kemer sıkma önlemleri dayattığını ve bunun da işçilerin işlerini kaybetmelerine, bütçe kesintilerine ve tam da çevre dostu toplu taşımacılık gerekiyken demiryollarının altyapısının parçalanmasına yol açacağını söylüyorlar.

Sendikalar, başlangıçta Belçika genelinde beş günlük grev yapmayı planladılar. Fakat emekçilerin zor duruma düşeceğini hesaplayarak bu planlarından vazgeçtiler ve grevi iki günle sınırladılar. Ülkenin kuzeyindeyse grev iptal edildi.

Demiryolu işçilerinin bu tutumuna rağmen demiryolu yönetimi, grevi “kabul edilemez, sorumsuzca ve zarar verici” ilan etti. Ekonomiye darbe vuracağını ve ülkenin imajını zedeleyeceğini ileri sürdü. İşçilerin hak gasplarına karşı durmasına tahammül edemeyen sermaye kesimi grevi karalamaya çalıştılar.

İki günlük grev ulusal taşımacılığı etkilemenin yanı sıra uluslararası demiryolu taşımacılığını da etkileyerek işçilerin gücünü ortaya koydu. Fransa ve Almanya’dan Belçika’ya sefer yapan yüksek hızlı trenler çalışmadı. İn-

giltere ve İsveç seferleri de grevden etkilendi.

Belçika’da sık sık grevler ve işçi protestoları görülüyor. Son yıllarda on binlerce kişi kemer sıkma programlarına karşı düzenlenen eylemlere katıldı. İşçiler, kemer sıkma programlarına karşı çıkarak ve üretimden gelen güçlerini kullanarak Belçikalı egemenlere haklarını koruyacakları mesajını veriyorlar.

Brezilya’da binler ulaşım zammını protesto etti

Brezilya’da toplu taşıma araçlarına %10 civarında zam yapılınc başta gençler olmak üzere binlerce emekçi sokaklara döküldü. Sao Paulo’da otobüs biletleri 3,5 realden 3,8 reale, Rio de Janeiro’da ise 3,4 realden 3,8 reale (yaklaşık 3 lira) yükseldi. Ulaşım yapılan zammı protesto etmek isteyen binlerce emekçi polisin azgın saldırısına maruz kaldı.

Brezilyalı emekçiler geçtiğimiz yıllarda da kitlesel eylemler gerçekleştirerek hükümetin yolsuzluklarını protesto etmiş, 2014 Dünya Kupası ile 2016 Olimpiyatlarına ayrılan bütçe yerine emekçiye bütçe ayrılmasını talep etmişlerdi. Özellikle 2013’teki gösterilerde 1 milyon işçi-emekçi yaklaşık 200 kentte eylemler gerçekleştirerek hayat pahalılığına, kamu hizmetlerinin yetersizliğine dikkat çekmişlerdi.

8 Ocak gecesı São Paulo, Rio de Janeiro ve Belo Horizonte gibi büyük şehirlerde kitlesel eylemler gerçekleşti. Eyleme katılan bir protestocu, “Biz fiyat artışına karşı mücadele ediyoruz. Bu, %40 zammı ceplerinde hisseden nüfusun büyük çoğunluğunu etkiliyor” derken, sendika liderlerinden Marcelo Schmidt “Bu halk protestosudur. Ne kadar çok insan gelirse o kadar iyi olur. Biz sokaklardan, halktan bu fiyatların düşürülmesi için baskı istiyoruz. Aynen geçtiğimiz yıl yaptığımız gibi” şeklinde konuştu. Bir başka eylemci, hükümetin politikalarını eleştirerek taleplerini şöyle dile getirdi: “Okullar terk edildi. Sağlık sistemimiz krizde. Hükümetimiz ise parayı olimpiyat oyunları için harcıyor ya da otomotiv sektörüne teşvik veriyor. Toplu taşıma, kaliteli sağlık ve eğitim hizmeti için kaynak mevcut ve bugün biz de bunu talep ediyoruz.”

Ekonomik ve siyasi kriz dünyanın pek çok ülkesini etkisi altına aldığı gibi, bir kez daha Brezilya’yı sarsmaya başladı. Latin Amerika’nın en büyük ekonomisine sahip Brezilya’da Ekim ayından bu yana yüz binlerce kişi işsiz kaldı. İşçi ve emekçileri sefalet, işsizliğe iten patronlar sınıfı ve hükümet, krizin faturasını işçilere ödetmek istiyor. Hükümet patronları krizden kurtarmak için teşvikler sağlarken, milyonlarca işçinin işsizliğe, açlığa itilmesini ise umursamıyor. Ancak işçiler, krizin faturasını ödemeyeceklerini kitlesel eylemlerle ilan ediyorlar. ■

Brezilya

Genç İşçiler İçin Umut Mücadelededir!

■ Düzce Üniversitesi'nden bir işçi-öğrenci

Patron çocuklarının okuyacağı okullardan, sahip olacakları mesleğe kadar yapacakları her şey daha doğmadan bellidir. Her şey ellerinin altındadır. Onlar gelecekle için neredeyse hiç bocalama süreci yaşamazlar. Ama işçi sınıfının gençleri olan bizler için durum böyle midir?

Ailelerimiz adını "altın bilezik" diye tabir ettikleri bir mesleğimiz olsun diye, çoğumuzu meslek liselerine yönlendiriyorlar. Böylelikle bizler için hayallerimiz ve aldığımız eğitimin önümüze serdiği gerçekler arasında bir bocalama süreci başlıyor. Gittiğimiz fabrikalarda, "nasıl olsa üç beş ay sonra gidecek" düşüncesiyle bölümümüzle ilgili hiçbir şey bizlere öğretilmiyor. Getir götür işleri yaptırılıyor, hatta bir işçi gibi çalıştırılıp almamız gereken asgari ücretin üçte biri çoğu zaman verilmiyor. Lisenin ardından, üniversiteye gitmek istediğimizde imkânlarımızın elimizden çoktan alındığını fark ediyoruz. Çünkü 9. sınıftan itibaren, Türkçe, matematik, fen bilimleri gibi temel dersler meslek liselerinde gösterilmez. Bu derslerin yerini, seçtiğimiz alanla ilgili mesleki dersler alır. İçi boş ve kalitesiz eğitim sistemi bize hiçbir şey vermezken, üniversite sınavlarında bizlerden hemen her şeyi yapmamız isteniyor. 12. sınıfta bir yandan staj yaparken diğer yandan üniversite maratonuna ayak uydurmaya çalışıyoruz. Staj, okul, dersane şeytan üçgeninin tam ortasında, oradan oraya yetişmeye çalışıp, enerjimizi, hayallerimizi unutup gidiyoruz.

Koç Holding öncülüğünde 2002 yılında başlatılan Meslek Lisesi Memleket Meselesi Sosyal Etki Raporu'nun giriş bölümünde şöyle söyleniyordu: "80 yıl boyunca Koç Holding'in çatısı altında oluşturulan birikimi seferber ederek toplumsal bir sorunun çözümüne katkı sunmayı amaçladık." Raporun devamında gerçekte hiç de dedikleri gibi olmayan şeyleri, büyük bir rüyayı gerçekleştirmişçesine anlatmaya devam ediyorlar. Burada bahsettikleri sorun "nitelikli işgücü ihtiyacı". Yani projenin faydası, sermaye sahiplerinin kaymağını yediği genç işçi sömürsü gerçeğidir.

Bunca eşitsizlik içinde bizi akıntıya karşı güçlü tutmaya yarayacak tek şey umuttur. Daha iyi şartlarda yaşamak ve iyi bir geleceğe sahip olmak arzudur. Fakat daha iyi bir geleceğe nasıl sahip olabileceğimiz konusunda yanlış yollara sürüklenmemeliyiz. "Hayatını kurtarmak" adı altında gözlerimizi bağlayıp, kurtuluşu bireysel çabalarda aramamalıyız. Çünkü gençlerin tek başlarına "paçayı kurtarmaları" mümkün değildir. Umut, çağının eksikliklerini gören ve bunu değiştirmeye çalışan sınıf bilinçli, cesur gençliktedir. İşte bu yüzden ki genç işçi kardeşlerim, umut mücadelededir! ■

Genç İşsizlerin Sayısı Artıyor

DİSK-AR'ın işsizlik üzerine yaptığı son araştırmaya göre, gençlerde işsizlik oranı %26'ya ulaşmış durumda. İşçilere uzun çalışma saatlerini, düşük ücretleri, taşeronluğu ve güvencesiz çalışmayı dayatan kapitalist sistem, işsizliği bir kırbaç olarak kullanıyor.

Genç işsizlerin çok büyük bir bölümünü yeni mezunlar oluşturuyor. Araştırmalar yeni mezun olan öğrencilerin %67'sinin işsiz kaldığını ortaya koyuyor. Mezuniyetin ardından başlayan iş arama sürecinde "iş tecrübeniz var mı?", "yabancı dil seviyeniz nedir?" gibi soruların karşısında kalakalıyoruz. Neredeyse tüm firmalar işe alacağı insanlarda tecrübe ararken, her yıl mezun olan yüz binlerce öğrenci nasıl tecrübe kazanacak? Okullarda bizlere pompalanan bireysel kurtuluş hayalleri, yüksek ücretlerle sunulan iş imkânı yalanları, gerçek hayatta diplomalı işsizlik olarak yüzümüze çarpıyor. Her yıl açılan yeni üniversiteler, meslek edindirme kursları ile bu gerçeklik yaygınlaşmaya devam ediyor. Kayıt dışı, geçici ve part-time işlerde bir süre çalışıp, işsizlik kırbaçıyla terbiye edilen gençler; sürekli bir iş bulabildiklerinde ise düşük ücretlere ve ağır çalışma koşullarına mahkûm ediliyorlar. ■

Onurlu Olmayı, Dik Durmayı İşte Böyle Öğrendik

■Gebze'den Türk Metal'den istifa etmiş bir plastik işçisi

Merhaba işçi arkadaşlarım, Öncelikle hepinizi içtenlikle selamlıyorum. Ben memleketimden göçüp geldikten sonra, plastik sektöründe bir fabrikada tam 18 yıl çalışmış bir işçi kardeşinizim. Bu fabrikada gece gündüz demeden çalıştım, didindim, çabaladım, uğraş verdim. İşyerinde hem çalışma arkadaşlarımla hem de patronumla aram çok iyiydi. Fabrikada patron, ben de dâhil tüm işçileri oğlu gibi gördüğünü söylerdi. Yıllar akıp geçiyordu, ama ücretlerimiz ve çalışma koşullarımız gittikçe kötüleşiyordu.

Bundan 7 yıl önce, fabrikada bir grup işçi bir araya gelerek daha iyi bir ücret ve çalışma koşulları için sendikalaşmayı tartışmaya başladık. Bu tartışmaların sonucu, “hangi sendikayı getirsek patronumuz kabul eder?” oldu. Bu süreçte ÜİD-DER'e gittik, fikir aldık. Ama ÜİD-DER'li işçilerin bizlere anlattığı şeyler zor geldi ve biz daha kolay bir yol bulduk. Düşündük ki, fabrikadaki üretim çok büyük oranda Koç Holding'e ait fabrikalara yapılıyor. Koç'un tüm fabrikalarında da Türk Metal var. Eğer biz Türk Metal'i fabrikaya getirirsek, işveren de zorluk çıkar-maz, kabul eder.” Nihayetinde de aynen böyle oldu. Plastik üretimi yapılmasına rağmen fabrikayı metal işkolunda gösteren patronumuz, sendikayı tereddüt bile etmeden kabul etti. Yani anlayacağınız kolay yoldan sendikalaşalım diye, işçi düşmanı, işveren sendikası Türk Metal'i, kendi ellerimizle fabrikaya getirip, başımıza bela ettik.

Türk Metal fabrikada yetkiyi aldıktan sonra, işyerinde taleplerimizin karşılanması bir tarafa baskıyla üretim arttı, çalışma koşullarımız ağırlaştı. İşyeri temsilcileri, sanki bizim temsilcilerimiz gibi değil de işveren yetkilisi gibi davranıyordu. Ses çıkartamaz hale gelmiştik. Nihayetinde Bursa'da başlayan metal işçilerinin isyanı bize de ulaştı.

Bizler de safımızı işçi kardeşlerimizin haklı davalarının yanında yer alarak belirledik. Türk Metal'den istifa etmeye başladık. Bizleri oğlu gibi gördüğünü söyleyen patronun ilk işi Türk Metal ile işbirliği yapmak oldu. Türk Metal, çeteleri aracılığıyla fabrikalardan türlü yalanlarla topladığı işçilerle bizlere saldırmaya kalktı. Bir de bunun üzerine Türk Metal'e baş kaldıran bizleri işten çıkarttılar.

18 yıl boyunca bilfiil çalışan bir işçi olarak, 7 ay işsiz kalınca işçi sınıfının sorunlarını daha iyi anlamaya başladım. İşsizlik, taşeronluk, yevmiyeli çalışma, göçmen işçilik gibi pek çok sorunla karşılaştım. Örgütsüz işçi ile örgütlü işçi olmanın arasındaki farkı daha iyi kavradım. 18 yıl boyunca vasıflı bir işçi olarak çalışmama rağmen, nereye başvurduysam asgari ücrete yakın bir ücret teklif edildi. Bu ücret karşılığında ise 12 saat çalışmamı istiyorlardı. Bir süreliğine yevmiye usulü çalıştım. Çalıştığım işyerinde Suriyeli işçiler de çalışıyordu. Bizden çok daha düşük ücretlere ve kötü şartlarda çalıştırılıyorlardı.

Gittiğim birçok fabrikada iş başvurusu formumdaki 18 sene ibaresi amirlerin, müdürlerin ilgisini çekiyordu. Neden işten çıkarıldığımı sorduklarında yaşadığımız süreci anlattım. Bana anlamsız gözlerle bakıp, “aldığın bu ücreti bunun için mi bıraktın?” diye soruyorlardı. Evet, şimdi daha iyi anlıyorum ki, örgütsüzlük insanın bilincini karartır, görmeyen gözler, duymayan kulaklar, hissizleşen bir beden yaratır. Ben bu süreç zarfında, birlikte olduğumuz vakit üstesinden gelemeyeceğimiz hiçbir şeyin olmadığını fark ettim. Eğer ben ve arkadaşlarım Türk Metal'den istifa edip işten atılmasaydık, bir 10 yıl daha her şeyden habersiz “koyun” gibi işe gidip geliyor olacaktık. Böylece işverenlerin istediği gibi örnek işçi olacaktık. İşyerinde bana “örnek işçi” diyorlardı. Yıllarca bütün haksızlıkları görmezden gelen, korkan biz işçiler, metal sürecinde kabuğumuzu kırdık. Haksızlıklara karşı geldik. İşveren yalacası Türk Metal'den kurtulmaya çalıştık. İşsiz kaldık ama bir şeyi de çok iyi öğrendik. Onurlu olmayı, dik durmayı ve korkmamayı! Şimdi geçmişe bakıyorum da, bizim en büyük kazanımımız tam da budur! ■

Asgari Ücretten Önce Baskılar Arttı

■ Pendik'ten bir kadın işçi

Bir seneden fazladır bir işyerinde engelli kadrosunda temizlik işinde çalışan bir kadın işçiyim. İşe başladığımda on beş seneden fazladır çalışan bir ablanın yanına verdiler beni. Ben engelli olduğum için Abla bana çok yardımcı oldu. Hem ağır işleri bana yaptırmadı, hem de işi ve gereken kuralları öğretti. Daha sonra Ablayı alıp başka bir bölüme verdiler. Ben çalıştığım bölümde tek kaldım. Engelli olduğum için çok zorlanıyorum. Yani önceden iki kişinin yaptığı işi tek başıma yapıyorum. Diğer arkadaşlarımın her biri de iki ayrı katın işini yapıyorlar. Yol parası, asgari geçim indirimi ve engelli indirimi dâhil 1350 lira maaş alıyorum. Diğer arkadaşlarımın da çoğu yıllardır çalışmalarına rağmen yol parası dâhil 1350-1400 civarı maaş alıyorlar.

Asgari ücret asgari geçim indirimi dâhil 1300 lira oldu ve bize uygulanan baskı iyiden iyiye arttı. Zaten iki kişinin yapabileceği işi tek başımıza yapıyoruz. Bu da yetmezmiş gibi niyetlerini açıkça söylemeseler de daha fazla baskı yapmaya başladılar. Biz de kendi aramızda konuşurken “acaba maaşlarımız asgari ücretin üzerinde olduğu için, hiç zam vermemek için mi bunları yapıyorlar?” diye birbirimize soruyoruz.

Yemek molamız bir saat. Ama biz yemekten sonra hemen işe başlıyoruz ki saat beşe kadar işimizi bitirebilelim. Sabah ve öğleden sonra çay molamız var. Ama gidip çayımızı alıp oturarak içemiyoruz. Çayımızı alıp patronlara ve müdürlere görünmemek için soyunma odasında, on-

lara görünmeyeceğimiz yerlerde gizlenerek içmek zorunda kalıyoruz. Beş dakika olsun dinlenmeye bile izin vermiyorlar. Yorulduğumuzda, beş dakika oturduğumuzu gördüklerinde kızıyorlar “oturmayın, çalışın” diyorlar. Bizi her dakika gözetliyorlar. Zaten yaptığımız iş belli. İşimizi akşam mesai bitimine kadar bitirmek için kendimizle yarışıyoruz. Buna rağmen her fırsatta tepemize dikiliyorlar. “İşinizi bitirmeden çıkmayın” diyorlar. Bazı günler işimiz bitmediği için mesai bitiminden sonra da çalışmak zorunda kalıyoruz. Fazla mesai parası vermemek için müdürlere “giriş saat 8, çıkış 5 yazın” diyor patronlarımız. Sabah saat 8’de işe başlamak zorundayız. Ama akşam çıkışımız her gün saat 5’te olmuyor. İşimiz bitmediği için bazen saat 5’i geçiyor, 5 buçuğa kadar kalıp işimizi bitiriyoruz.

Ben %68 engelli biri olarak, işyerinin koşulları çok zor olmasına ve bedenimi zorlamasına rağmen elimden gelenin fazlasını yaparak bu işyerinde kaldım ve ilk senemi doldurdum. Bu bir seneyi nasıl doldurduğumu bir ben bilirim. Oysa işverenin daha uygun ve bu kadar yorup canını çıkartmayacak biçimde çalıştırması gerekiyor. Ama işverenimizde insaf ve vicdan yok. Diğer arkadaşlarımın da işleri hiç kolay değil. Benim işimin iki katı kadar ağır ve zor işleri. Bu çalışmayla yarın bir gün onlar da birer engelli durumuna gelecekler. İşverenimiz bizim sağlığımızı düşünmüyor. Hatta hiçe sayıyor. Bizim sırtımızdan kazandıkları paranın küçücük bir parçasını bize veriyorlar. Onu da çok görüyorlar. Biz olmazsak o kocaman binayı kim temizleyecek, kendileri mi? Bu işverenler nankörler. Ne kadar iş yapsak da gözlerine görünmüyor. ■

Fabrikada Bir Astronot Dolaşılıyor!

■ Gebze'den bir metal işçisi

Ben döküm fabrikasında çalışan bir işçiyim. Geçen günlerde fabrikaya Çalışma Bakanlığında denetime gelmişler ve fabrikada birçok şeyin çalışma kurallarına uymadığını bildirmişler. İş sağlığı ve güvenliği de dâhil. Bu önlemlerin alınması istenmiş ve fabrikanın kısa bir süre sonra tekrar denetimden geçeceği patrona bildirilmiş. Fabrikada hummalı bir çalışma başladı tabii. Neredeyse üretim durma noktasında, temizlikler yapılıyor. İş güvenliği malzemeleri eksiksiz dağıtılıyor.

Döküm bölümünde eğitime potansiyeli var. Orada çalışan bir abimize yanmaz kıyafet verildi. Görseniz tıpkı astronot kıyafeti gibi. Ben hayatımda ilk kez astronotu bizim fabrikada gördüm. Tabii biz de işçi abimize takılıyor arada “okumadan astronot

oldun ne iş?” diye. Bütün bölümlerden işçiler bu abimizle fotoğraf çekirmek için seferber oldular. Arkadaş resmen o gün fabrikanın fenomeni ve yıldızı olmuştu. Ve yine gözlükler yanmaz paçalar dağıtıldı. O gün tam anlamıyla işyerimizin bütün bir yıl olması gereken halini ortaya koyuyordu. İş güvenliği, fabrika temizliği her şey çok iyi durumdaydı. Şimdi merak etmişsinizdir, denetimden sonra bu durumun devam edip etmediğini. Denetim bitti, bizim astronot abi oldu ergitme Mehmet. “Abi” dedim “senin kıyafetler ne oldu?” Dedi “aldılar, çok pahalıymış onlar, ilerde denetim olursa tekrar vereceklermiş.” “Ya abi” dedim, “madem böyle bir kıyafet var, yanmayı engelliyor, neden bunu sürekli vermiyorlar? Pahalı kıyafet senin canından kıymetli mi acaba?” Abi başını salladı.

Evet, patronumuz ceza yememek için bir günlük üretimi neredeyse durma noktasına getirdi. Müfettişlerin koca fabrikayı denetleme süresi ise 60 saniyeyi bile geçmedi. Evet, bizler örgütlü olabilesek o verilen kıyafetler pahalı diye bizlerden geri alınmaz. Bizler birlik olsak fabrikanın koşullarını bakanlık denetim yapıyor diye değil, gerçekten bizim sağlığımız ve can güvenliğimiz için bu duruma getirebiliriz. ■

Sincan Organize'de Baskılar Artarak Devam Ediyor

■ Ankara Sincan'dan bir grup işçi

Merhaba dostlar,
MAKP'nin 1 Kasım seçimlerinden evvel "asgari ücret 1300 lira olacak" demesi üzerine çalıştığım fabrikada baskılar had safhaya çıktı.

İşveren yeni uygulamaları hayata geçirmeden evvel fısıltı gazetesini fabrikaya yayarak işçilerin nabzını yokladı. Çünkü işçiler maaşların geç yatması nedeniyle bir kez iş durdurmuşlardı. Bu nabız yoklamalarda işçilerden ses çıkmadığını gören patron, ilk icraatlarına başlamadan önce işçileri toplayarak konuşma yaptı. Konuşmasında şefleri ve ustabaşlarını yanına toplayarak "şeflerinizin ve ustabaşlarınızın verdiği emirlere itaat edin. Şefleriniz ve ustabaşlarınızın verdiği emirleri ben söylüyordum gibi kabul edin" dedi. Bu konuşmadan bir gün sonra ise yemek molası saatlerimiz değişti. Önceden montaj bantlarında 5'er dakika arayla işçiler molaya çıkıyordu. Şimdi ise 5 montaj bandı birleşerek molaya çıkıyor, bu da yemekhanedeki yemek kuyruğunun iyice uzamasına neden

oluyor. Yani molanın yarım saati yemekhanede geçiyor.

Bir gün sonra ise tuvaletler yasaklandı, tuvaletler sadece mola saatlerinde açılacak. Böyle olması demek molaların tuvalet sırası beklerken geçmesi demek. Bu durum da işçilerin birbirleriyle tartışmasına neden oluyor.

Kadın işçilerin bir sürü sıkıntısı oluyor. Hamile bir arkadaşımız tuvaleti kullanmak istedi, müsaade etmediler. Özel durumundan kaynaklı tuvalete gitmek isteyen bir kadın işçiye; "işini mescitte hallet" dediler.

Yapılanlar bunlarla da kalmıyor. İşçilerin kendi istekleriyle işten çıkması için yer değiştirmeler yapılıyor. Yer değiştirme yapmak istemeyen işçiler ise ya kendi istekleriyle işten çıkıyor ya da işten çıkarılıyor.

Bu durum karşısında huzursuzluklar var. Ancak biz işçiler bu saldırılara karşı birleşip, cesaretlenip ses çıkarırsak çalışma koşulları daha da kötü olacak, baskılar artacaktır. Bizi bölmek, kafamızı karıştırmak, ekonomik ve siyasi oyunlarla korkutmak için oynanan bütün oyunlara rağmen birbirimize güvenmek ve birleşmekten başka çaremiz olmadığını bilmeyiz.

Sadece birleşebilen işçiler yenilmezler. ■

İyileşmek Ücretli Sağlık Sisteminde Zor

■ Sancaktepe'den bir matbaa işçisi

AKP hükümeti hastaneleri daha iyi hale getirdiğini, parasız sağıktan herkesin yararlanacağını söylüyor. Oysa durum hiç de öyle değil. Hastalandığımızda cebimizden para çıkmadan sağlık hizmetlerinden yararlanamayacağımız gerçeğini yaşadığım olayla daha da iyi anladım.

Boynum aniden tutulduğu için oturduğum yere yakın bir bölge hastanesine gittim. Saat 21.30 civarındaydı. Muayene ücretinin 25 lira olduğunu ve doktorun yazdığı iğneye göre de ekstra para alınacağını söylediler. Bir iğne için bu kadar para istenmesine şaşırđım. Bu arada ben iğne ile ilgili durumu konuşurken, acile yeni gelen bir aileye, SGK kotası dolduğu için çocuğunun SGK üzerinden muayene olamayacağını, ekstra 60 lira alınacağını söylediler. Aile çocuğuna bakıp parayı ödemek zorunda kaldı.

Ben buradan çıkıp daha uygun olur diye tıp merkezine gittim. Burada da sistem bozuk olduğundan dolayı parmak basılamayacağını, muayene ücreti olarak 40 lira alınacağını, bu paraya iğne ücretinin dâhil olmadığını söylediler. Daha uygun olur diye geldiğim yer daha da pahalıydı. Ağrılarima katlanarak iğne yaptırmadan çıkmak zorunda kaldım.

Bu yaşadığım olay sadece bir iğne ile ilgiliydi. Bir iğne için neredeyse 2 günlük ücretim isteniyordu. Asgari ücretle geçinen bir ailenin sağlık sorunlarını hangi parayla gidereceklerini düşündüm. Sağlık daha çok paralı hale geldi. Yapılan her işlemde para alınıyor. Özel hastaneler, tıp merkezleri mahallelerde, ilçelerde pıtrak gibi çoğaldı.

Devlet hastanelerine ise merkezi yerlerde oldukları için ani durumlarda ulaşım oldukça zor. İşçiler rahatça ulaşabilecekleri, ücretsiz ve nitelikli sağlık hizmetini tüm hastanelerden alabilmelidir. Sağlık her insanın en temel hakkıdır. Ücretsiz ve nitelikli sağlık için mücadele edelim. ■

Amenna

Yaşayanlar bir gün ölür elbette
Ağaçlarla, balıklarla
Kuşlarla ben amenna

Ağlayanlar bir gün güler elbette
Uyanmakla, anlamakla
Bilmekle ben amenna

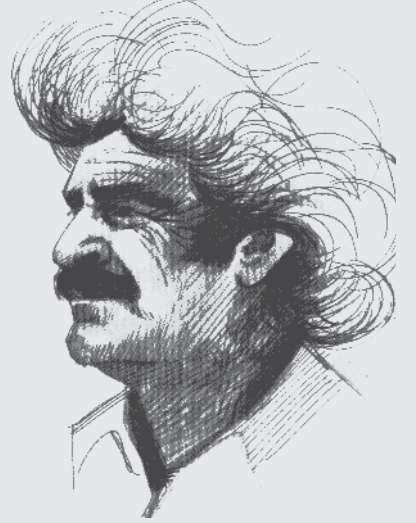
Kısa çöp uzun çöpten hakkını alır
elbette
Direnmekle, kurtulmakla
Barışla ben amenna

Öyle bir yerdeyim ki
Ne karanfil, ne kurbağa

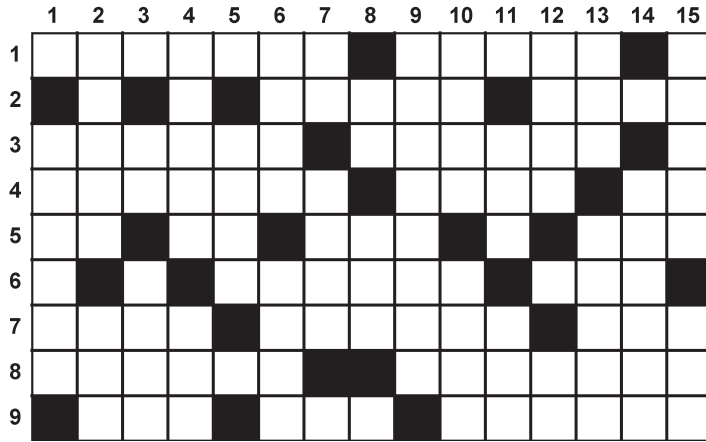
Öyle bir yerdeyim ki
Bir yanımda mavi yosun
Dalgaların sularında
Bir yanımda çocuk parkı çığlık çığlığa
Öyle bir yerdeyim ki
Anam gider allah allah
Dölüm düşmüş sokağa

Dostum dostum güzel dostum
Bu ne beter çizgidir bu
Bu ne çıldırtan denge
Yaprak döker bir yanımda
Bir yanımda bahar bahçe

Hasan Hüseyin Korkmazgil

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. Seçimlerden önce hükümetin kaldırılacağına dair söz verdiği, sonra çark ettiği alt işverenlik. Patronların ve hükümetin göz koyduğu işçilere ait tazminat.
2. Elmasın değerini belirlemede kullanılan bir birim. Dur.
3. Tayin etmek. Rafine etme.
4. Bilgisini, yeteneğini, yeterliliğini veya niteliğini yoklamak, imtihan etmek. Bir şehrin sembolü olarak kabul edilmiş resim, harf veya şekil. Holmiyumun simgesi.
5. Gişe kelimesinin sessizleri. Nazi hücum kıtası. Endüstri Meslek Liseleri için kullanılan kısaltma. Kürtçede ekmek.
6. Düzgün salınım yapan, bir noktasından asılmış bir ağırlık.. Depreme sebep olan kırık.
7. Güzel, göze hoş görünen. Resmi olarak. Adaletin, hukukun gerektirdiği veya birine ayırdığı şey, kazanç.

8. Bir dinin buyruklarını yerine getirme. Türkiye'nin Asya kıtasında bulunan toprağı.
9. Anne, anne yerinde olan yaşlı kadın. Hararet. Belli iki yer arasında gidip gelebilme, ulaşım.

Yukardan Aşağıya

1. Uzun tartışmaların ardından 300 lira artırılan ama açlık sınırının altında kalan ücret.
2. Zam. Kaba kumaştan yapılan ceket.
3. En kısa zaman. Şefkatli, anne gibi davranan.
4. Mücevher olarak kullanılan saydam, değerli taş. Deniz veya göl suları ile çevrilmiş küçük kara parçası.
5. İnsan vücudunda meydana gelen şiş ve kabarcık.
6. Eskiden kullanılan bir ağırlık ölçüsü birimi. Sıfırdan büyük sayılara verilen işaret.
7. Sodyumun simgesi. Kez.
8. Eski Mısır'da güneş tanrısı. Makas kelimesinin sessizleri.
9. Leke sürme, kötülük yüklemek.
10. Güzel, hoş koku. Dişleri taşıyan ve ağzın açılıp kapanmasını sağlayan yapı.
11. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin kısaltması. Çok taneli bir meyve.
12. Bir kadın ismi. Bir geçmiş zaman eki.
13. Maden Tetkik ve Arama'nın kısaltması. Hoş olmayan.
14. Hayal ürünü, fantastik.
15. Havaalanlarında uçakların park ettiği, yakıt aldıkları yer. Böbreğin ürettiği ince ve katı tanecikler.

İşçilerin Sordukları/42

2016 yılı için asgari ücret ne kadar oldu?

Milyonlarca işçiyi yakından ilgilendiren asgari ücret 2016 yılı için 1177 lira olarak belirlendi. Her yıl altı aylık olarak belirlenen asgari ücret 2016 yılı için yıllık belirlenmiştir. Asgari ücret net olarak 1177,44 liradır. Buna 123,53 lira asgari geçim indirimini (AGİ) dâhil edilerek bekâr işçiler için 1300 lira olmuştur. Çocuk sayısına ve eşin çalışıp çalışmamasına göre asgari geçim indirim miktarları ücrete eklenmektedir.

Asgari ücret patronların ve hükümet temsilcilerinin söyledikleri gibi “yüksek bir ücret” değildir. “Yükselttik” dedikleri asgari ücret için onların ceplerinden çıkan, eksilen hiçbir şey yoktur. 123,53 liralık AGİ zaten işçilerin kendi hakkıdır. Geriye kalıyor 1177,46 lira. Bundan patronlara destek için verilen 100 lirayı da düşüğümüzde 1077,46 lira kalmaktadır. Bu verilere göre, ülke genelindeki en büyük toplu sözleşme olan asgari ücret yerinde saymaktadır.

Asgari ücreti kim, nasıl belirliyor?

Asgari ücret, Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından belirleniyor. Her yıl Aralık ayında toplanan bu komisyonda Çalışma Bakanlığı ve devlet kurumlarının bürokratlarından 5, en fazla üyesi olan patron örgütünden 5, en fazla üyesi olan işçi sendikaları konfederasyonundan da 5 kişi yer alıyor. İşçileri en büyük konfederasyon olan Türk-İş temsil ediyor. Bürokratlardan ve patronlardan oluşan 15 kişi her yıl milyonlarca işçi için hayati önem taşıyan ücretin ne kadar olacağına karar veriyor. Asgari ücreti, işçileri sömürenler değil işçilerin kendileri belirlemelidir. Asgari Ücreti İşçi Kurulları Belirlesin!

Asgari ücret vergi diliminden nasıl etkileniyor?

Asgari ücret vergi diliminden etkilenmektedir. Asgari ücret belirlenirken %15 vergi

dilimi baz alınarak belirlenir. Önceki yıllarda işçi bütün yıl boyunca yüzde 15'lik gelir vergisi ödüyordu. Fakat bu yıl asgari ücret yılın son üç ayında (Ekim, Kasım, Aralık) %20'lik vergi dilimine girecek. Dolayısıyla asgari ücretle çalışan işçiler yılın son üç ayında aylık net 70 lira daha az alacak ve asgari ücret olarak eline AGİ de dâhil 1231 lira geçecek. Bu nedenle, Asgari Ücret Vergi Dışı Bırakılsın, Vergiler Patronlardan Kesilsin!

Asgari ücret açlık ve yoksulluk sınırının neresinde?

Türk-İş dört kişilik bir ailenin Aralık ayı açlık sınırını 1385, yoksulluk sınırını ise 4512 lira olarak açıkladı. Ayrıca sağlıklı ve dengeli beslenebilmek için dört kişilik bir ailenin yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı son bir yılda 153 lira arttı. Açıklanan bu rakamlara göre asgari geçim indirimini dâhil 1300 liralık asgari ücret açlık sınırının bile altında bir ücrettir. Asgari ücret belirlenir belirlenmez gıdaya, kiraya, giyime, faturalara zam geldi. Bir ay çalışıp ay sonunda aldığımız ücretler zamlarla eriyip gidiyor. Patronlar ve hükümet kaşıkla verdiğini kepçeyle geri alıyor. Bu nedenle, Asgari Ücret Dört Kişilik Bir Ailenin İhtiyaçlarına Göre Hesaplansın!

Patronlara asgari ücrette de destek var

Asgari ücret işçiler için açlık sınırının altında belirlenirken hükümet tarafından patronlara yine kıyaklar yapıldı. İşçiye gelince “kaynak yok” diyen hükümet, sıra patronlara gelince bir anda kaynağı buluyor. Bu kaynağı da yine işçilerden alınan vergilerden oluşan hazineden buluyor. Hükümet patronlara çalıştırdıkları her asgari ücretliye 100 liralık destek verecek. Ayrıca bu desteğin kapsamı sonradan genişletilerek özel sektörde çalışan işçilerin %80'i için patronlara destek verilmesinin önü açıldı. Asgari ücretli işçiler dışında, 2015'de brüt maaşı 2550 lira olan işçiler için de patronlara destek verilmesi sağlandı. ■

ASGARİ ÜCRET BRÜT	1.647,00
SGK PRİMİ % 14	230,58
İŞSİZLİK SİGORTASI FONU % 1	16,47
GELİR VERGİSİ %15	86,46
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	123,53
DAMGA VERGİSİ % 07,59	12,5
KESİNTİLER TOPLAMI	346,01
NET ASGARİ ÜCRET	1.300,99

2016 YILI İÇİN	AGİ (TL)	NET ASGARİ ÜCRET (TL)
Bekâr	123,53	1.300,99
Evli, çalışmayan eş	148,23	1.325,69
Evli, çalışmayan eş, bir çocuk	166,76	1.344,22
Evli, çalışmayan eş, iki çocuk	185,29	1.362,75
Evli, çalışmayan eş, üç çocuk	209,99	1.387,45
Evli, ücretli eş	123,53	1.300,99
Evli, ücretli eş, bir çocuk	142,05	1.319,51
Evli, ücretli eş, iki çocuk	160,58	1.338,04
Evli, ücretli eş, üç çocuk	185,29	1.362,75
Evli, ücretli eş, dört çocuk	197,64	1.375,10
Evli değil, bir çocuk	142,05	1.319,51
Evli değil, iki çocuk	160,58	1.338,04
Evli değil, üç çocuk	185,29	1.362,75

Açgözlülerden İşçiye Nasihat: Şükret!

Patronlar kendileri ellerindekiyle yetinmezken, şükretmek nedir bilmezken, neden biz işçilerden sürekli şükretmemizi istiyorlar?

Tüm fabrika ve sektörlerde işçiler patronlar tarafından iliklerine kadar sömürülüyorlar. Meydana gelen iş kazaları, meslek hastalıkları da cabası. Uzun iş saatleri sonucunda adeta birbirine yabancılaşan ve sosyal yaşamdan kopan aileler, çocuklar, anne babalar ve her geçen gün artan boşanma oranları da cilası. İşte patronların işçilere reva gördükleri hayat bundan ibaret!

Gerçekler böyle olsa da patronlar işçilere hep içinde buldukları duruma şükretmelerini öğütleyip dururlar. Mesela; çalışma koşulları ne kadar kötü olursa olsun bir işi olduğu için işçi şükretmeli. Aldığı maaş ne kadar düşük olursa olsun işçi “en azından maaş zamanında yatıyor” deyip şükretmeli. Ne de olsa kapıda bekleyen işsiz çok. Ya işten atarsa patronu? O yüzden işçi susup işine bakmalı, günde en az 12 saat çalışmalı, aldığı üç kuruş paraya itiraz etmemeli. Hatta fırsat buldukça “Allah razı olsun bizim patronundan, sayesinde karnımız doyuyor” demeli. Sigortası her ay tastamam ödeniyor mu, maaşını gününde alıyor mu? Ha bir de işyeri yemek veriyor mu? E, bunları bulmuş bir işçi daha ne ister, Allah’tan belasını mı?

Evet, patronlar biz işçilerin tam da böyle düşünmemizi istiyorlar. Biz işçilere yoksulluğu, açlığı, sefaleti reva görenler, gerçekten bizim alın terimizin karşılığını bize veriyor olabilir mi? Açlık sınırı 1400 lirayken, asgari geçim indirimini ekleyip alın size 1300 lira diyenler ve bizi açlığa mahkûm edenler, bize şükretmemizi öğütleyen patronlar değil midir? Bu işte bir tuhafılık yok mu sizce de? Bize sürekli halimize şükretmemizi öğütleyen patronlar kendileri hallerine şükrediyorlar mı acaba? Ellerindekiyle yetinmiyorlar mı? Her yıl gözümüze sokarcasına yıllık cirolarını açıklıyorlar ve bir sonraki yıl için planladıkları kâr oranını ortaya koyuyorlar. “Kazandığım para yedi ceddime yeter, bu kadarı yeterli, bugün de işçilere baskı yapmayayım, mesaiye bırakmayayım, üç kuruş fazla maaş vereyim, gece vardiyasına getirtmeyeyim” diyor mu patronlar? Asla! Tek dertleri daha çok kâr etmek. Yani gözleri doymak bilmiyor. Hep daha fazlasını istiyorlar. Üzerimizde hep daha fazla daha fazla baskı kurup “üre-

tin” diyorlar. Mesela biz bir günde 1000 adetlik üretim yapıyorken patronumuz haline şükretmiyor. “Bu kadarı yeterli” demiyor. Baskıyla, tehditle 1000 adet ürettiğimiz ürünü 1500’e çıkarmamızı istiyor. Çalışma tempomuzu arttırarak adeta robot gibi çalışmamızı bekliyorlar bizlerden. Sonra gelsin yorgunluk, tükenmişlik, dinmek bilmeyen ağrılar, iş kazaları...

Peki, **patronlar kendileri ellerindekiyle yetinmezken, şükretmek nedir bilmezken, neden biz işçilerden sürekli şükretmemizi istiyorlar?** “Bir işim var buna da şükür, çalışma koşulları ağır ama buna da şükür, maaşım düşük ama buna da şükür, sigortam asgari ücretten, mesailerim elden ödeniyor ama buna da şükür.” Bu liste uzayıp gider ama tüm bunlar oluverirken bu işten patronlar dışında kimin kârı var? İşte tam da bu yüzden her şeye şükretmemizi istiyorlar. Elbette açgözlü olmamak kötü değildir. Elbette elindekiyle mutlu olabilmek bir erdemdir. Ama bu erdeme neden sadece ellerine üç kuruş para geçen işçiler sahip olacakmış? Neden patronlar açgözlü olmaktan vazgeçmezler ve utanmazlar? Bize hem “hakkınızı bize yedin” hem de “bu durumdan memnun olun” demiş olmuyorlar mı?

Rızkımızı çalan, geçim derdi belasını başımıza çorap gibi ören patronlar hem açgözlü davranıyor hem de bizi açgözlü olmakla, çok ücret istemekle suçluyorlar. Bizim itirazımız bunadır. Çünkü tüm bunları sorgulamaya başladığımız anda devamı gelecek ve patronların kurduğu bu sahtekârlık düzeni bozulacak. Tüm korkuları bundandır. Bizler sorgulamayalım, ses çıkarmayalım, hakkımızı aramayalım diyedir. Oysa biz işçiler gücümüzü birliğimizden alırız. Bir araya gelip birlikte hareket edersek eğer, bu gidişatı tersine çevirir ve patronların bu kirli oyunlarını bozabiliriz. Şükredeceksek bu açgözlü patronlara şükretmeyeceğiz. Şükredeceksek eğer, **işçiler olarak bir araya geldiğimizde ne kadar güçlü olduğumuza ve hakkımız olanı çaldırmadığımızı şükrederim.** Milyonlarca işçiye açlığa, yoksulluğa ve ölüme itenlerden hesap sorabildiğimize şükrederim. ■